

SOSIALURIN

Nr. 29

15. APRÍL 1964

37. ÁRG.

Í DAG

Veiðumongdin minkandi í 1963

Samlaða veiðumongdin í rálfski var í fjór 138.500 tons, móti 143.500 tonsunum í fyrra árið; meðan veiðumongdin av sild var stórr. Tað var serliga toskurin, sum ikki var so nógvur at vinna í 1963. Niðanfyri hava vit yvirfitt vvir veiðumongdinar nøkur av teimum seinastu árunum.

ÁR	SILD	ANNAR FISKUR	IALT
1956	23.700	92.600	116.300 tons
1958	17.000	88.700	105.700 tons
1960	17.700	89.100	106.800 tons
1961	16.900	103.200	120.100 tons
1962	9.800	133.700	143.500 tons
1963	10.900	127.600	138.500 tons

Viðmerkjast skal, at skipaflostin 1. nov. 1956 var 186 skip uppá 23.270 tons, meðan hann við árslok 1963 var 195 skip uppá 34.622 tons.

FRÁ SILDA-
OG FISKIVINNUNI

VIÐMERKINGAR

»ERHVERVSLANEFONDEN«

SUM øllum kunnugt eydnaðist tað seinasta landstýri at fáa »Egnsudviklingsloina« eisini at galda fyri Føroyar, og stórvirki hava fingið miljónpening frá hesum stovni, og øll onnur virki kunnu fáa tað, bert egi lúka tær serligu treytir, ið hesir stovnar virka undir.

MONG ár frammanundan var tað eydnað P. M. Dam persónliga at fáa ein annan stovn at virka í Føroyum — »Erhvervslanefonden«, sum stovnaður var av Marshallpening til vantig útlán.

Hesin grunnur rakk ikki Føroyar, tí við høvdu fingið allan okkara pening byttan burtur av.

Vit áttu ber 3/4 pst. av øllum til, Danmark fekk, men vit fingu 1 pst.

Hóast hetta eydnaðist tað at fáa henda grunn at virka í Føroyum, og hann hevur latið nógv og stór lán til Føroya; soleiðis eru tey flestu stóru turkvirkin, flakavirki og mong onnur virki av ymiskum slag komnir í lag í kraft av lánun frá hesum grunni.

Brev til Sosialin

ÚTLENDSKU LONIRNAR

Vit hoyra ofta um, hvussu nógv fiskimenn vinna við norskum og øðrum útlendskum fiskiforum, og hetta er rætt: fiskimenn fáa nógv meira burtur úr við øðrum enn føroyskum fiskiforum.

Sjálvandi ger hetta nógv til, at okkara egnu fiskifor ikki verða mannað — ella nógv væl mannað.

Men her er meira tvíannað upp, tí tað kemur til skattgivinga, er henda meiraintøka ikki til, t.v.s.: eg menn sleppa frá at lata skatt av ið hvussu er einum parti av hesi inntøku.

Hetta leir seg væl gera, tí útlendsku reiðarini eru ikki skyldug at geva upp, hvørja innløku manning hevur havt hjá teimum.

A henda hátt verður tað ein tví-faldur fyrminur at vera við útlendskum skipum.

Her eigur lóg at verða gjørd, ið álleggur útlendskum reiðarum at geva upp alla innløku, aðrenn mynsmáð verður.

Skattaborgari,

BART UT

+ er tað makaleyst av sjálfstýris-
+ landstýrinum at lata 29 ting-
+ menn í dagavis fyri hoga — ja,
+ nýhækkaða lón spæla sær við
+ tingsins kosthara tíð at tvætla
+ um ravnar og krákur — og við
+ ái úrsliti, at nú skal hin for-
+ oyski skattaborgarin blóða
+ meira í nevskatti.

TAÐ VAR HENTARI, TEIR
GJØRDU OKKURT TIL
NYTTU!

Kvinnan

26 MILJ. KVINNUR ARBEIÐA ÚTI

Meðalaldurin hjá teimum úti-
arbeiðandi kvinnunum í USA er nú
41 ár.

Ikkj fyrr enn hesi seinastu árin
er prosentligi parturin av kvinnunum á
arbeiðsmarknaðinum í aldursstigi-
um frá 45 til 54 vorðin stórri enn
prosentligi parturin av arbeiðandi
kvinnunum í aldursstigi-
um 18—19 og 20—24.

Heilt frá byrjanini av hesi öld
og fram til 1960 var tað tær ungu
kvinnurnar, sum fyrst og fremst
leitaðu sær arbeiði uttanfyri heim-
ið.

Sosiologarnir í USA kalla hesar
kvinnur, sum koma aftur á ar-
beiðsmarknaðin aftaná at hava
verið heima eitt víst áramál, fyrri
»returnvandandi«. The Returners

26 miljónir kvinnur í USA ar-
beiða nú uttanfyri heim-ið; av
hesum hava 10 miljónir arbeiði
hara ein part av degnum.

Bókun

DARMARKARSOGA. Polit-
kens, 7. bind, 528 bls., 26.00
kr. er útkomið. Við hesum
bindinum er komið fram til
Kristian IV.

Tað er Svend Ellehoj, magistari
við søguliga stovnin á universiteti-
inum í Keypmannahavn, sum við-
gerð Kristian IV., sum var faðir at
22 børnum, sum tó ikki forðaði
honum at avrika annað enn fá-
miljóning, og ríðhovundurin mein-
ar, at Kristian IV ikki drakk so
illa, sum hann bar orð fyr, Hann

avrikaði meira enn flestu aðrir
kongar, hann var arkitektúr og
byggjameistari og luttok í arbeiði á
øllum økjum.

Hann var málkonur, og sum
brævskrivari ein meistari.

Eingin kongur hevur persónliga
luttfikið í so nógvum arbeiði sum
Kristian IV.

abrir siga

»TVV TROR —« Soleiðis eitur
oddagrein í »Dimmalætt-
ing« 14. septembars fær
vátan vøtt frammaná, tí hann í
bláði sínum hevur funnið at út-
heimstjóðindunum í »Dimmalætt-
ing«, sum hann heldur ganga
kommunismunum móti, »Dimmalætt-
ing« skrivur m.a.:

»14. septembars« reitir með sin
pástand om, at radioen bringer
de sidste brasilianske nyheder fra
AP, en beskyldning mod radioen
for liged at STJÆLE nyheder.
Det kunne lyde høist troværdigt,
EFTERSOM DET ER »14.
SEPTEMBERS« EGEN REDAK-
TØR, HR. OLAVUR MICHEL-
SEN, DER ER FORMAND
FOR FÆROERNES RADIO-
RAD. Ikkj desmindre mener vi
at påstanden herom — fra radio-
rædsformanden — er grebet ud
af luften.«

eyðgáð

REIÐARAVALDIÐ, 3. nov. 1962
bað Erlendur Patursson í »14
sept.« fiskimenn so bonliga um
ikkj velja Kjartan Mohr, Hann
skrivaði:

»Tú fiskimenn mugu vita til
hvors hetta er gjørt. Tú skulu
brúkast til at seta Havnarleið-
ara á ting. Annað endamálið hava
hesar »uppstillingar« ikki.

Teir fiskimenn, sum stýðja og
velja hesar listar, eru við at
OKJA UM REIÐARAVALDIÐ
á Føroya lógingi og harvið
MINKA tilsvandandi um umboð
fiskimanna har.«

Veitst tú

AT tá ið Føroyar vóru her-
settar í 1940, var eitt av
teimum fyrstu stígumum, ið
P. M. Dam vegna javnaðar-
flokkin og Louis Zacharia-
sen vegna sjálfstýrisflokkin
gjørdur, at venda sær til
bretsku konsulin og handa
honum brev til bretsku
stjórnina um beinanvegin at
gøðkenna føroyska flaggið.

AT í staðin fyri at gera nakað sum
helst posilvitt flagginum til
frama, østu folka-lokksmenn
fólki upp við rokfundum og
mótmælisgongur av versia siag.

AT tað var øllum hugsandi fólki
tyðuligt, at folka-lokkurin
ikkj vildi annað enn nýta
flaggið til eitt rumbulmál, og
veruliga kom hetta at eydnað
teimum.

AT bæði folka-lokksmenn og fjóð-
veldismenn framvegis royndu at
øsa við flagginum og gera tað
til rumbulmál — eitt nú á
flaggdegnum.

AT hetta verður gjørt við at lov-
prisa honum, ið ikki hava
gjørt flagginum gagnsverk og
við at røpa aðrar fyrri »merkis-
indingar«, hóast mangir av
teimum hava verið við til at
loyst flaggmálið.

BARNAMATUR

LAND, Burtur úr teimum sein-
astu orðunum í hvørjari reglu skal
tú finna ein bókstav, og síðan set-
ur tú rætt saman niðureftir.

Tað fyrsta er i ond,
tað næsta er i rond,
tað triðja er i gella,
tað fjórða er i smella,
tað fimta er i hana,
tað sjeunda er i bondum,
alt saman er eitt av Føroya
mestu londum.

hugskot

FLUGVANDI TALLERKAR

Fyrstu skrivaðu frágreiðing um
flugvandi tallerkar, ið sæddir eru,
finna vit í Egyptalandi; hon er frá
umleið 1500 f. Kr. Formaðurin
í danska rúmdarkanningarfelagnum
sigur um hetta:

— Tey síðstu 3500 áriní hevur
jörðin verið undir umsjón av
menniskjum frá øðrum planetum
og vitjanir av rúmdarskipum frá
Mars, Venus og Saturn hava
hesi seinastu áriní ikki verið
sjáldsamar, óivað tí at menn
hiðani nú eru komnir so væl
áleiðis við at gera ferðir til að-
rar planetir. Menniskju frá øð-
rum planetum ganga møguliga í
lötuni sum njónsnar millum okk
um, klødd á sama hátt — tal-
andi sama málið, sum fólkiní í
teimum londunum, har tey eru
stødd.—

2802

SNAR-vaskað

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bøgeta 14

GALVANISERAÐ RØR:

1/2" 3/4" 1" 1 1/4" 1 1/2" og 2".

Eisini ógalvaniserað, og øll sløg av rørdelium.

Einans fyrsta flokks rør og rørdelir.

Fáast altið hjá

Pf. MARIA POULSEN

Telefon 2000 og 2001.

Pf. J. F. KJØLBRO

Telegrammadr.: »Kjølbro« - Telf. 5489 (6 linjur) - Telex 20

Handilsvirkir

Allar vanligar vørur í heil- og smásolu.

ÚTGERÐARFELAG
ÍSIRKIR OG KULDAGOYMSLUR
HERMETIKKÍÐNADUR
FISKAMJØLS- OG SILDAMJØLSVIRKI
KLAKSVIKAR SLEIPISTØÐ (mekaniskur verkstaður) ger
alt vanligt skipsarbeiði og nýbyggingar.
ULLVIRKI (við nýmótans spunaløgum).
KLAKSVIKAR BKIKKSMÍÐJA Sanitetsvørur, rør. Ger
alt vanligt blikksmíðjuarbeiði og rørlæggingararbeiði.
Setur upp miðstöðuhitaverk.

Innflutningar:

Matvørur, klædnavørur, salt, kol, olja, timbur og bygnings-
tilfar. Allar vørur til skipaútgærd.

Útflutningar:

Fiskaflokk, ísfiskur, saltfiskur, klippfiskur, hørmetikk.

TAÐ ER VERULEIKI

AT meðan øll onnur lond leggja
almiklan dent á at fáa útlend-
skan flekkingarpening til land-
ið, so hevur hja sokallaða
»sjálfstýrislandstýri« gjørt
alt tað, ið stóð í valdi tess
fyri at forða »stórvirki« fót-
festi her á landi, miljónavirki
ið vildi givið arbeiði til hund-
aðals hendur og miljónainn-
tøku til landið.

— Sjálvt kendir menn gera ofta
býtistligar gerðir; men tað eru eis-
ini tær, ið gera teir kendar!

Sjúklingurin: Hava tygum gloymt,
at tygum fyrri 5 minuttum síðan
bóðu meg rætta tunguna út?

Læknin: Nei, eg vildi bara hava
frið at skriva rokningina uttan at
verða avbrotin.

— Moran er vitugur eftir aldr-
inum, skal eg siga tær. Tú skuldi
hoyrt, tá hann kríksarar býtt-
leikan hjá pápa sínum.

Per: Skulu vit ikki skunda okkum
at drekka eitt glas av øli hvør?

Pól: Nei, takk, fyrst og fremst hev
ur læknin forboðið mær at drekka
øl, og fyrri tað annað havi eg
beint nú drukkið trý glas av øl.

Ringir taparar finnast ikki í fót-
bóti. Annaðhvørt er tað dóm-
arin ella leikvøllurin sum er
ringur.